
PROFESORU IVI ŠKARIĆU U POVODU SEDAMDESETOG ROĐENDANA

1. Danas više nije rijetkost da se riječ fonetičar, osim u uskim lingvističkim krugovima, čuje na televiziji, u intervjuima, popularnim časopisima, a pri tom nije potrebno posebno objašnjavati što je fonetika i fonetičar. Nesumnjiva je zasluga za takav status fonetike i fonetske struke profesora Ive Škarića, koji je svoj radni vijek posvetio fonetici i promoviranju fonetske struke u nas.

Prošlo je pedeset godina od kada se u našoj sredini govor nametnuo kao važno područje znanstvenog istraživanja i kada je otvoren put konstituiranju fonetike kao zasebne znanstvene discipline. Ti su se procesi kretali u tri osnovna smjera: razvija se nova audiovizualno-globalnostrukturalna fonetska metoda nastave stranih jezika, zatim verbotonalna metoda rehabilitacije slušanja i govora te fonetska lingvistika i eksperimentalna fonetika kao akademska i znanstvena disciplina. U stvaralačkom zanosu pionirskog otkrivanja i novoga gledanja na govor okupljali su se timovi entuzijasta na istraživanju govora i primjeni teorije u pragmatičkim projektima nastave stranih jezika i rehabilitaciji slušanja i govora. Taj je fonetski zanos i zamah tražio institucijske okvire, pa se osnivaju redom Eksperimentalni odjel Razreda za filologiju JAZU (1953), Institut za fonetiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu (1954), poslijediplomski studij fonetike (1961), Katedra za fonetiku pri Odsjeku za opću lingvistiku (1963) te Odsjek za teorijsku i primijenjenu fonetiku (1968). Godine 1962. osnovan je Centar za rehabilitaciju slušanja i govora. Ivo Škarić bio je u fonetici od njezinih zagrebačkih začetaka. Kako je sam napisao, on je Profesora (Guberinu, op. DH) upoznao 1953. godine kada je upisao romanistiku. Godinu dana potom profesor Guberina ga je s još nekoliko studenata uključio u rad netom osnovanog Instituta za fonetiku gdje je kao demonstrator sudjelovao u začecima tog instituta do kraja svojih studija. Nakon jednogodišnjeg prekida zbog odsluženja vojnog roka, vraća se u Institut za fonetiku kao asistent i u fonetici ostaje do danas na zasluženom mjestu vodećeg aktivnog (mirovina ništa ne znači) fonetičara. Škarić je proživio te fonetske početke i kao mlad i poletan student i znanstvenik aktivno je pridonosio razvoju fonetike. Bio je svjedok prvih palatografskih istraživanja, kimografa na kojem je gospodin Žic dolazio čaditi papirnatu traku s koje je pisac skidao gar i tako se dobivala slika zračne struje izričaja koji je govornik izgovorio u lijevak povezan gumenom cjevčicom s pisčem. Ali, bio je svjedok razvoja "elektroničke fonetike", razvoja na ovim prostorima prvog fonetskog laboratorija podržanog suvremenom tehnologijom: prvim žičanim magnetofonima ili onima s papirnatim vrpcama, akustičkim filtrima, audiometrima, *delayem*, sonografom pa sve do današnjih kompjutoriziranih fonetskih instrumenata. A zatim i pokretač retoričke fonetike koja danas postaje snažna struja u cjelokupnoj slici naše fonetike. Dakako, ne samo da je bio svjedok tog razvoja, nego je aktivno u njemu sudjelovao i uvelike mu doprinomio i znalački u istraživanjima "iskorištavao" ono što mu je tehnologija nudila. Prvi

---

poslijediplomski studij fonetike osnovan prije dodiplomskoga velikim je dijelom vodio "asistent" Škarić, tada bez formalnih kvalifikacija jer je i formalno i stvarno rastao s fonetikom učeći za svako sljedeće predavanje, žureći tek za korak ispred onih kojima je predavao. No, ubrzo je "ispekao fonetski zanat" i u predavačkom i u istraživačkom smislu, uvodeći u istraživanje govora egzaktnost prirodnoznanstvene metodologije. Kako je Guberina često putovao zauzet svjetskim širenjem VT i AVGS metode, Ivo Škarić je vodio velik dio "unutrašnje" fonetske politike, prije svega skrbeći se o studiju fonetike i znanstveno istraživačkom radu u sklopu Odsjeka za fonetiku i profiliranju nove struke, "fonetičara". Škarić ga je vidio kao stručnjaka za govor na području rehabilitacije slušanja i govora, stručnjaka na području kulture govora i konačno kao "govornog tehnologa", tj. stručnjaka za prijenos govora u različitim medijima. Ta tri temeljna usmjerenja fonetičara ostaju aktualna i danas u studiju fonetike. Škarić je uvijek fonetiku vidio kao interdisciplinarnu znanost. Zato fonetičari koji se njome bave moraju biti i desno i lijevo-hemisferalni mentalni tipovi, moraju biti i logični i poetični, i tvrdo znanstveni i literarno raspjevani, i racionalni i emocionalni, i dobri matematičari i fizičari i dobri jezičari i sociolozi, i biolozi, i antropolozi, i medicinari, moraju biti raznovrsno obdareni jer govor je takav univerzalan fenomen i fonetika koja ga proučava je takva. I ako je danas moguće da postoje takvi univerzalni "aristotelovski" umovi, Škarić je takav jer govor može sagledati i s njegove "tvrde" i "mekane" strane, jer može precizno mjeriti i statistički zaključivati ali i zanosno se unijeti u Nazorovu poetiku, poetiku pjesnika s njegovoga rodnog otoka.

2. Ivo Škarić rođen je u Postirima na Braču 1933. godine. Klasičnu gimnaziju završio je u Splitu. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je 1958. godine studijsku grupu Hrvatski jezik i jugoslavenske književnosti te Francuski jezik. Za asistenta u Zavodu za fonetiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu primljen je 1960. godine.

Doktorirao je disertacijom *"Povezanost emisije i percepcije govora"* 1965. Iste je godine izabran za docenta, a 1980. za redovitog profesora. U trajno zvanje profesora izabran je 1996. godine.

Za člana suradnika HAZU izabran je 1990.

Školske godine 1972/73. bio je na studijskom boravku u Parizu. A 1989/90. predavao je na slavistici sveučilišta u Lundu i na visokoj pedagoškoj školi u Malmö (Švedska).

Glavni je urednik časopisa *Govor* (1986-2002), član uredništva časopisa *Jezik* (1980-1999) i *Medijska istraživanja*.

Obavljao je dužnosti u *Matičnoj komisiji za filologiju*, danas *Matično povjerenstvo za područje humanističkih znanosti - polje jezikoslovlje i znanosti o književnosti* od 1983. do danas, i to dužnost zamjenika predsjednika od 1983. do 1992. i od 1999. do danas, predsjednika Povjerenstva od 1992. do 1994. i od 1997. do 1999., te člana od 1994. do 1997. godine.

Član je *Matice hrvatske, Hrvatskog filološkog društva* kojeg je predsjednik od 2001. godine. Inicijator je osnutka i prvi predsjednik *Sekcije (Odjela) za fonetiku* Hrvatskog filološkog društva. Član je *Hrvatskog logopedskog društva* i međunarodnih strukovnih udruga (*International Phonetic Association*).

Godine 1992. dobio je državnu *Nagradu "Bartol Kašić"* za istaknuto znanstveno djelo u toj godini za "Fonetiku hrvatskog književnog jezika" u akademijinom *Povijesnom pregledu, glasovima i oblicima hrvatskoga književnog jezika*.

Bogata bibliografija radova (7 knjiga, 79 znanstvena i 73 stručna rada) pokazuje širok raspon i veliku plodnost znanstveno-istraživačke djelatnosti prof. dr. sc. Ive Škarića. Bio je voditelj i glavni istraživač osam znanstveno-istraživačkih projekata od kojih je jedan *Hrvatska standardna prozodija riječi* još u tijeku. Aktivno je sudjelovao na brojnim domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima, a za neke od njih bio je inicijator i glavni organizator.

Nastavna djelatnost profesora Ive Škarića, osim istaknute temeljne sveučilišne nastave, uključuje sudjelovanje u osnivanju novih dodiplomskih i poslijediplomskih studija, predavanje na sedam smjerova/fakulteta dodiplomskih i osam smjerova poslijediplomskih studija na Zagrebačkom sveučilištu, vođenje dvanaest predmeta/kolegija, mentorstvo i članstvo u povjerenstvima za mnoge magisterije i doktorate, predavanje na Sveučilištu u Parizu (Francuska), te Lundu i Malmöu (Švedska), organizaciju, vođenje i sudjelovanje na mnogim tečajevima i seminarima s područja govorništva, recitacije, rehabilitacije slušanja i govora i učenja stranih jezika, te sudjelovanje na nekoliko ljetnih Slavističkih škola kao i bezbroj javnih nastupa usmjerenih na popularizaciju fonetske struke i podizanje kulture govornog komuniciranja.

3. Profesor Ivo Škarić uistinu se može smatrati vodećim hrvatskim fonetičarem u teorijskom i primijenjenom području. Širok raspon interesa u **fundamentalnim fonetskim istraživanjima**, koja se kreću od istraživanja odnosa emisije i percepcije govora, odnosa fonološkog i fonetskog opisa hrvatskoga govora i jezika, psihofonetske prirode glasova, razvoja dječjeg govora, prirode normiranja hrvatskog standarda i njegove sociofonetske uporabe, pitanja prozodije i općenito ortoepije, Škarić je ugradio i sublimirao u svojoj *Fonetici hrvatskog književnog jezika (1991)*. Predmet je te fonetike cjelokupna govorna signalizacija, uključujući parajezičnu razinu i razinu glasa. Ta je knjiga velikim dijelom i opća fonetika, a ne samo fonetika hrvatskog jezika jer se opširno opisuju sve razine proizvodnje i primanja govora, te opća narav zvuka i posebni oblici govornih zvukova. Ipak, to je fonetika hrvatskog jezika jer se opće fonetske zakonitosti oslikavaju primjerima govora hrvatskim standardnim jezikom. Škarićeva je *Fonetika* prva opsežna fonetika hrvatskog jezika i govora u kojoj se hrvatski opisuje suvremenim znanstvenim instrumentarijem i čime se njegov fonetski opis može ravnopravno mjeriti s opisima drugih, pa i velikih, svjetskih jezika. Unutar ove teme valja istaknuti da je Škarić šezdesetih godina

---

prošlog stoljeća, kada su pojmovi informacija, entropija, zalihost, kibernetika, teorija informacija, teorija komunikacije, povratna sprega, šum u kanalu, semantička buka i sl., uveo u znanost o govoru kibernetički, informatički i komunikacijski pogled na govor i čovjeka kao informacijsko ustrojstvo koje prikuplja, obrađuje, prima i odašilje obavijesti.

Sljedeće veliko područje fonetskog interesa prof. dr. sc. Ive Škarića u kojem je on otvorio nove poglede i nove interese u javnoj govornoj komunikaciji jest **područje suvremenog govorništva**. U potragu za izgubljenim govorom (*U potrazi za izgubljenim govorom, 1982*) Škarić je krenuo ističući važnost govorne komunikacije u suvremenom "elektroničkom" vremenu, i još i više u društvu koje bi trebalo biti organizirano tako da se omogući pravedno i efikasno odlučivanje o društvenim pitanjima na svim razinama. Ti ciljevi i uloga govorništva i kulture govornog komuniciranja bili su aktualni u doba "samoupravljanja". Tada se Škarić intenzivnije počeo baviti retorikom jer su otkrivali govor kao istinsko komunikacijsko sredstvo oslobađajući ga ograničenja pisanog jezika i ideoloških stega. Ta pitanja niti danas, kada je govor "oslobođen", nisu ništa manje važna. Težeći tomu da govornici ovladaju govorničkim vještinama, ali uvijek s etički opravdanim ciljem, Škarić je iskazao svoje nepokolebljive humanističke poglede na vrijednosti ljudske govorne komunikacije. Kao aktivan i strastven borac na širenju kulture govorništva i govorne komunikacije uopće, Škarić se istaknuo u kreiranju jezične i govorne koncepcije javnoga govora na HTV-u, u tečajevima govorništva za različite gospodarske institucije, pučka sveučilišta i građanstvo, te organizacijom *Govorničke škole za darovite srednjoškolce* koja djeluje već deset godina.

Ivo Škarić se nije bavio samo normalnim govorom, nego i **problemima poremećaja slušanja, govora i glasa** te je tako i normalan i oštećen govor mogao dublje i potpunije sagledati, gledajući ih s one druge strane. Ukupnost te Škarićeve djelatnosti vidljiva je u *Govornim poteškoćama i njihovom uklanjanju (1988)*, knjizi koju je on zamislio, priredio i uz druge stručnjake sam napisao neka poglavlja. Sve su poteškoće opisane pojavno, etiološki, s podacima o njihovoj rasprostranjenosti i opisom rehabilitacijskih postupaka, ali i sa savjetima roditeljima, pedagogima, pedijatrima i samim pacijentima o tome kako postupati paralelno sa stručnim postupcima. Tako se Škarić i u ovom području iskazuje kao teoretičar koji nastoji primijeniti teorijske postavke u praktičnim rehabilitacijskim postupcima, svjestan u kojoj je mjeri govor dio osobnosti svakog čovjeka i koliko je ljudska osobnost pogođena ako mu je oštećen govor. Stoga je u temeljima ovog dijela Škarićeve rada duboka i istinska želja pomoći onima kojima je na neki način uskraćen dar govora i slušanja. Tako je usmjeren i VIBIS, malo pomagalo za rehabilitaciju mucanja koje je Škarić zamislio polazeći od postavke da je mucanje poremećaj u kojem ne funkcioniraju povratne sprege u proizvodnji govora, pa ako govornik sluša vlastiti govor tako da se pojača laringealni izvor zvuka i time poremeti ustaljeni obrazac povratnih, osobito auditivnih sprega, on će prestati mucati.

Pitanjima **ortoepskog standarda u hrvatskom jeziku** Škarić pristupa polazeći od sociofonetskih načela, mjereći stvarnu uporabu jezika u govornika koji se mogu prihvatiti kao govornici hrvatskog standarda. Sami se govornici prihvaćaju kao tvorci uporabne norme suvremenog hrvatskog jezika, koja u nekim fonetskim parametrima odstupa od klasične kodificirane norme. Napetosti koje se rađaju između dviju normi pokretačke su sile jezičnih i govornih promjena u hrvatskom jeziku. Škarić hrabro otkriva te napetosti i zato su njegovi pogledi i stajališta ponekad izvor polemičkih, ali istodobno plodnih, znanstvenih rasprava. Tako Škarić suvremeni hrvatski jezik gleda iz njega samoga i u njemu samom u njegovoj dijakroniji i sinkroniji traži zakonitosti razvoja. Na toj osnovi ističe važnost dijalektalnih sastavnica u konstituiranju standarda koji Škarić radije naziva prihvaćenim idiomom, tj. govorom i jezikom kojim se služe obrazovani govornici u javnom govoru oslobođeni svojeg organskog idioma.

Uz navedena četiri glavna kruga interesa Škarić je imao što reći i na području učenja stranih jezika, poučavanja brzog čitanja i u smišljanju programa za kompjutorsku analizu glasa.

4. Rezultate svojih znanstvenih istraživanja Ivo Škarić znalački je primijenio i u nastavničkom radu. On je predavač koji je, osim što ima što reći to zna učiniti i predavački vješto nalazeći ravnotežu između preciznosti i logičnosti izraza s jedne strane i govorne izražajnosti i predavačkog šarma, s druge. Škarić u nastavnom radu otkriva istine o govoru na teorijskoj, metafonetskoj razini, ali on je i Pigmalion praktičar. Mnogi istaknuti govornici u našem javnom govoru mogu biti zahvalni profesoru Škariću što su prošli njegov "fonetski dril". Dakako, još je veći broj studenata fonetike koji su tijekom studija brusili svoj govor prema uputama profesora Škarića. U neformalnim anketama studenti pozitivno ocjenjuju studij fonetike. Nesumnjivo je prilog profesora Škarića toj ocjeni golem.

Na matičnom je Odsjeku za fonetiku profesor Ivo Škarić bio predstojnik Katedre za teorijsku fonetiku. Sudjelovao je u osnivanju dodiplomskog i poslijediplomskog studija fonetike i na tom je odsjeku formirao i osmislio niz kolegija: mehanička fonetika, eksperimentalna fonetika, teorijska fonetika, opća fonetika, teorija informacije i komunikacije, metodologija znanstvenog rada, psihoakustika, suvremeno govorništvo, kultura govora. Njihovi sadržaji pokazuju da je Škarić prenosio studentima znanje od temeljnih fonetskih disciplina do primijenjene fonetike.

Fonetske kolegije, kao što su količinski vid obavijesti, struktura jezika i patologija sluha i govora, scenski govor - profesor Škarić je godinama predavao studentima drugih odsjeka Filozofskog fakulteta i drugih fakulteta Zagrebačkog sveučilišta: lingvistima, informatolozima, studentima kazališne akademije, defektologije i novinarstva. Na taj su način stručnjaci nefonetičari dobili općenito potpunije obrazovanje dopunjeno fonetskim sadržajima integriranim u njihove struke.

Osobito je značajna djelatnost Ive Škarića na poslijediplomskim studijima. On je sudjelovao, osim u osnivanju poslijediplomskog studija fonetike, u osnivanju takvog studija defektologije. Uz bogatu nastavničku djelatnost na poslijediplomskim studijima, ne samo fonetike, bio je mentor mnogim magistrandima i doktorandima.

Značajnu nastavničku aktivnost predstavlja djelovanje Škarića izvan sveučilišnih okvira. To su javni nastupi na radiju, televiziji, javnim tribinama, na kojima je popularizirao fonetsku znanost i isticao značenje govorne kulture. Nadalje, to su brojni tečajevi iz govorništva za gospodarstvenike i građanstvo. Autor je i organizator dvadesetdviju (osmodnevnih) govorničkih škola za darovite srednjoškolce, čime govorništvo posredno ulazi u programe srednjoškolskog obrazovanja. Vodio je tečajeve za recitatorske voditelje i recitatore. Održao je brojne seminare za učenje stranih jezika i rehabilitaciju slušanja i govora u zemlji i inozemstvu. Sudjelovao je na nekoliko Slavističkih škola u Zagrebu i Dubrovniku.

Seminari o nastavi stranih jezika i rehabilitaciji slušanja na kojima je sudjelovao u inozemstvu, u to su vrijeme bili dokaz vrijednosti hrvatske znanosti u svijetu tako da se on kao najbliži suradnik akademika Guberine može smatrati jednim od pionira u znanstvenom oblikovanju teorijskih postavki u razradi verbotonalne metode rehabilitacije sluha i slušanja i audiovizualno-globalnostrukturalne metode učenja stranih jezika što je poznato pod imenom *Zagrebačka fonetska škola*. Sudjelovao je na mnogim međunarodnim znanstvenim skupovima.

5. Ivo Škarić uporno se i trajno zauzima za boljitak fonetske struke i status fonetičara u društvu. Bio je inicijator osnivanja Odjela za fonetiku Hrvatskog filološkog društva kao strukovne udruge fonetičara. Izborio je uvođenje govorništva kao fakultativnog predmeta u srednjim školama koji bi predavali fonetičari. Jedan je od inicijatora (uz Jasminu Nikić) osnivanja Službe za jezik i govor pri HTV-u, čime je omogućeno da se i fonetičari brinu o kvaliteti govora profesionalnih govornika na televiziji. Međutim, sve to nije činjeno samo u uskom cehovskom interesu struke nego i radi poboljšanja opće razine govorne komunikacije u nas.

6. Škarić je 17 godina (1986-2002) bio glavni urednik *Govora*. Na odlasku s te dužnosti sam je napisao što je sve učinio da *Govor* postane priznat, prepoznatljiv i vrijedan fonetski časopis. U njegovom su uređivačkom razdoblju izašla 34 broja *Govora* sa 3000 stranica kvalitetnih tekstova zahvaljujući strogom recenzentskom postupku, uređivačkoj vještini i maru profesora Škarića. Kroz sadržaj časopisa oslikava se i koncepcija fonetike kao sveobuhvatne znanosti o govoru koju tako zdušno zastupa i promiče profesor Škarić.

7. Ne znam kako bi Škarić vrednovao svoj rad. Bi li nešto istaknuo kao osobito vrijedno i važnije od ostaloga, ali mislim da su mu škole govorništva za

darovite srednjoškolce osobito prirasle srcu. Možda se u njima njegova pigmalionska uloga učitelja govora najjasnije očituje. Mentori-fonetičari, studenti fonetike koje je on poučio kako podučavati govorne vještine uče srednjoškolce govoru. U emocionalnom naboju mladih željnih da iskažu ono što su naučili (mentori) i mladih željnih novih znanja (srednjoškolci) Škarić mjeri rezultate svoje pouke i svojih pogleda na govorništvo. Na jednoj od govorničkih škola mentori i učenici stvorili su himnu govorničke škole. Ona se tijekom svake škole spontano pjeva nekoliko puta i kruna je završetka svake škole. Na melodiju pjesme "Moja domovina" pjeva se:

Svakog dana mislim na tebe,
Slušam riječi, brojim govore.
Tisuću argumenata u mojim mislima.
To je vihor mozgova.
Moja govornička, moja govornička
Ima snagu škarićizma, ide protiv vandalizma
Moja zemlja govora.

Jesu li mladi bolje od svega što je rečeno u ovom prikazu prepoznali životnu i znanstvenu ideju vodilju profesora Škarića!?

Škarić ne komunicira s kompjutorom iako misli kompjutorski i informatički. On je kompjutorski "nepismen" ali samo na razini ruke i tastature. Njemu ne treba kompjutor da bi bio brži, jer kako voli skromno reći, "usko grlo" mu je glava a ne ruka. No, njegov su duh i misao mladenački svježi, brzi i lucidni. I nakon formalnog umirovljenja profesor Škarić je aktivan u nastavi, istraživanjima, mentorskom radu, vodi projekte, predsjedava Hrvatskim filološkim društvom, vodi Školu govorništva i sve to s mladenačkim radnim žarom i neiscrpnom duhovnom energijom.

Posvećujući mu ovo izdanje *Govora*, želimo mu odati dužno priznanje za znalačko vođenje časopisa. A mi koji nastavljamo rad Uredništva prisvajamo si pravo da mu iskažemo duboko poštovanje u ime njegovih učenika, studenata, kolega i suradnika, svih s kojima je radio i surađivao u širokom rasponu svojih znanstvenih i stručnih interesa te da mu zaželimo dobro zdravlje i stvaralačku snagu na dobrobit fonetike, želimo i da ostvari buduće projekte u ozračju osobne sreće i zadovoljstva.

Damir Horga

TO PROFESSOR IVO ŠKARIĆ ON THE OCCASION OF HIS 70TH BIRTHDAY

Professor Ivo Škarić was born in 1933 in Postire on the island of Brač. He completed high school education in classics-program secondary school in Split. He finished the studies of the Croatian language and Yugoslav literature, as well as French language, in 1958 at the Faculty of Philosophy in Zagreb. He became teaching assistant at the Institute of Phonetics at the Faculty of Philosophy in Zagreb in 1960.

He got his doctor's degree in 1965 having written the dissertation *The correlation of emission and perception of speech*. In the same year, he became assistant professor, and in 1980 full professor. He was elected full professor permanently in 1996.

He became assistant member of HAZU in 1990.

He spent his sabbatical 1972/1973 in Paris. In 1989/1990 he was teaching at the Department of Slavic languages in Lund and at four-year pedagogy college in Mamö, Sweden.

He was the editor-in-chief of the journal *Govor* (Speech) (1986 – 2002), and the member of the editorial board of the journals *Jezik* (Language) and *Medijska istraživanja* (Media Research).

Since 1983 he has had different duties in *Matična komisija za filologiju*, today *Matično povjerenstvo za područje humanističkih znanosti – polje jezikoslovlje i znanosti o književnosti*; he was its vice-president from 1983 to 1992 and from 1999 until now, and the president from 1992 to 1994, and from 1997 until 1999, and a member from 1994 until 1997.

He is a member of *Matica hrvatska* and *Hrvatsko filološko društvo* (Croatian Philological Association), and its president since 2001. He is the initiator of the foundation of the *Phonetic section* of *Hrvatsko filološko društvo*. He is a member of *Hrvatsko logopedsko društvo* (Croatian Logopedics Association) and international professional societies (*International Phonetic Association*).

In 1992 he was awarded the state prize *Bartol Kašić* in recognition of his scientific work that year, *Fonetika hrvatskog književnog jezika* (Phonetics of standard Croatian) in Academy's *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika* (History, sounds and forms of standard Croatian).

Professor Ivo Škarić can be considered as Croatia's leading theoretic and practical phonetician. The wide range of interests in **fundamental phonetic research** - production and perception of speech, correlation of phonological and phonetic description of Croatian speech and language, psychophonetic characteristics of phonemes, development of child speech, standardization of Croatian and its sociophonetic usage, prosody and orthoepy, Škarić incorporated and sublimated in his *Fonetika hrvatskog književnog jezika* (1999). He introduced cybernetic, informatical and communicative points of view of speech

---

---

and human being as informatical structure that collects, processes, receives and sends information in our speech science.

Next chapter of phonetic interest of professor Ivo Škarić is **contemporary rhetorics**. He discovered new views and interests in public speech communication in this field of speech science. Searching for lost speech (*U potrazi za izgubljenim govorom*, 1982), Škarić stresses the importance of speech communication in the modern electronic era, and furthermore, in the society in which justified and effective decisions on social matters should be enabled on all levels. As an active and passionate champion of speech culture and speech communication in general, Škarić is disitinguished for creating language and speech concepts of public speech on HTV, in courses of rhetorics for different institutions, various public courses, as well as for organization of *Govornička škola za darovite srednjoškolce* (*School of rhetoric for gifted high-school students*) that has been held regularly twice a year for 10 years now.

Ivo Škarić has not only dealt with normal speech, but also with hearing, speech and voice problems. In this way he could get a better perspective of normal and impaired speech, seeing them from another point of view. The totality of his work can be seen in *Govorne poteškoće i njihovo uklanjanje* (1988) (*Speech impairments and their treatment*), the book he designed, prepared and wrote some chapters for with other experts. Škarić has proven himself even in this field as a theoretician who tends to apply theory to practical rehabilitation procedures. He is aware that speech is a part of the personality of every human being and that speech impairment extremely affects human personality.

Škarić deals with the orthoepy of standard Croatian on the basis of sociophonetic principles measuring actual usage of language by those speakers that can be accepted as the speakers of the standard Croatian. Škarić likes to call that idiom the accepted idiom, describing it as the speech and the language used by educated speakers who are freed from their own organic idiom when speaking in public.

Teaching activities of professor Ivo Škarić, apart from the distinguished basic university career, include foundation of new undergraduate and graduate studies, teaching at 7 major undergraduate programs/schools and 8 graduate programs at the University of Zagreb, 12 courses, mentorship and membership in committees for many MA and PhD thesis, teaching at the university in Paris (France), as well as in Lund and Malmö (Sweden), organizing and teaching many courses on rhetorics, poetry, speech and hearing rehabilitation, foreign language learning, as well as taking part in several summer Slavic schools, numerous public speeches aiming to popularize phonetics as science and improve speech communication culture.

Škarić has been the editor-in-chief of *Govor* for 17 years (1986 – 2002). In large part due to his work *Govor* has become an accepted, recognized and valuable phonetic journal.

Dedicating this number of *Govor* to him we would like to pay our respect for professional editing of this journal and express the deepest respect on behalf of his students, colleagues and associates, as well as on behalf of all of those people he has worked with and cooperated in the wide range of his scientific and professional interests. We also wish him good health and creative work for the wellbeing of phonetics, the fulfilment of the future project and personal happiness.

Damir Horga
